

WCAG 2 onderzoek
<http://www.waadhoeke.nl>
Niveau AA

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Ondersteuning	2
Onderzoeksgegevens	3
Onderzoekscores	3
Scope van het onderzoek	3
Aantal pagina's van de steekproef.....	3
Evaluatiemethode	4
Toegepaste norm	4
Gebruikte technieken	4
Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning	4
User Agents (web browsers).....	4
Samenvatting	5
Principe 1: Waarneembaar	6
Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven.....	6
Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media	8
Richtlijn 1.3: Aanpasbaar	12
Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar	17
Principe 2: Bedienbaar	24
Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijke	24
Richtlijn 2.2: Genoeg tijd	25
Richtlijn 2.3: Toevallen	27
Richtlijn 2.4: Navigeerbaar.....	28
Principe 3: Begrijpelijk	34
Richtlijn 3.1: Leesbaar	34
Richtlijn 3.2: Voorspelbaar	35
Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer	38
Principe 4: Robuust	42
Richtlijn 4.1: Compatibel.....	42
Bijlage: Pagina's in de steekproef van het onderzoek	46

Inleiding

Dit rapport beschrijft in hoeverre uw website voldoet aan WCAG 2.0, niveau AA. In de managementsamenvatting treft u een terugkoppeling aan van de hoofdzaken uit het onderzoek en de mogelijke vervolgstappen op basis hiervan.

WCAG staat voor Web Content Accessibility Guidelines. Dit zijn de internationale richtlijnen voor toegankelijkheid van webcontent. De richtlijnen zijn opgedeeld in vier principes (Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust). Elke richtlijn is vervolgens opgedeeld in een of meerdere meetbare succescriteria. Omdat WCAG techniek-onafhankelijk is opgesteld kan hiermee de toegankelijkheid van alle content op het web worden gemeten.

De beschrijving van enkele succescriteria zijn in dit rapport ingekort. Volledige beschrijvingen zijn te vinden in de [WCAG documentatie](#). Hoewel deze norm duidelijk genoeg is om onderzoeken goed te kunnen uitvoeren, kan de beoordeling van succescriteria op detailniveau de komende tijd veranderen. Zo is het mogelijk dat door voortschrijdend inzicht iets dat nu is afgekeurd, bij een volgende inspectie wordt goedgekeurd en vice versa.

In dit rapport worden slechts voorbeelden gegeven van aangetroffen problemen; dit is echter geen compleet overzicht. Omdat het onderzoek uit een steekproef bestaat, kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Het kan dan wel bij een volgend onderzoek worden opgemerkt.

Wanneer verbeteringen worden doorgevoerd, dient u er rekening mee te houden dat hierdoor nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan. In het rapport geven we bij ieder succescriterium een algemene toelichting, zodat u kennis heeft over de verschillende type problemen die zich kunnen voordoen.

Ondersteuning

Heeft u naar aanleiding van dit rapport inhoudelijke vragen, dan kunt u contact met ons opnemen via 030 - 23 98 270 of toetsing@accessibility.nl. Vermeldt u hierbij alstublieft de datum van het onderzoek (29 juli 2019).

Heeft u behoefte aan meer (structurele) ondersteuning bij het toegankelijk maken van uw digitale dienstverlening, neemt u dan contact op met onze relatiemanager Ellen van Latum (06 24 64 24 95).

Onderzoeksgegevens

Type rapport	WCAG 2 niveau AA
Rapport versie	1.0
Opdrachtgever	Gemeente Waadhoeke
Onderzoeksdatum	29 juli 2019

Onderzoekscores

	Niveau A	Niveau AA	Totaal
Waarneembaar	6 / 9	3 / 5	9 / 14
Bedienbaar	6 / 9	2 / 3	8 / 12
Begrijpelijk	1 / 5	5 / 5	6 / 10
Robuust	0 / 2	0 / 0	0 / 2
Totaal	<u>13 / 25</u>	<u>10 / 13</u>	<u>23 / 38</u>

Scope van het onderzoek

- Alle pagina's op <http://www.waadhoeke.nl>
- met subdomeinen:
 - - https://www.e-inwoner.nl/prod/fr/Waadhoeke/Melding_openbare_ruimte/new
 - - <https://afspraken.waadhoeke.nl/product=1>

Tussen haken staat de motivering om een gedeelte al dan niet mee te nemen. Zie voor meer informatie, hoofdstuk 2 van de evaluatiemethode.

Aantal pagina's van de steekproef

22 (zie de bijlage voor de volledige steekproef)

Evaluatiemethode

Deze inspectie is uitgevoerd op basis van de evaluatiemethode (<http://www.drempelvrij.nl/waarmerk-2/wcag-20/evaluatiedocument>). Bij deze methode hanteren wij de uitzonderingen zoals beschreven in artikel 1, lid 4 van de [Europese richtlijn voor de toegankelijkheid van overheidswebsites en -apps](#). De uitzonderingen staan beschrijven op [DigiToegankelijk](#).

Toegepaste norm

[EN 301 549](#) (PDF, 1,5 Mb). Deze norm bevat integraal [WCAG 2.0](#).

Gebruikte technieken

Er is bij dit onderzoek vanuit gegaan dat [alle door W3C uitgebrachte technieken](#) ondersteund zijn door toegankelijkheid en dus gebruikt mogen worden.

Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning

Gangbare webbrowsers en hulpapparatuur.

User Agents (web browsers)

Bij dit onderzoek zijn de volgende webbrowsers gebruikt:

- Mozilla Firefox, versie 68 (primair)
- Google Chrome, versie 75
- Internet Explorer 11
- Microsoft Edge 44

Samenvatting

Op sommige punten zijn de onderzochte pagina's digitaal toegankelijk. Zo is er geen toetsenbordval, is er consistente navigatie en identificatie en kan de sessie van het formulier om een afspraak te maken verlengd worden. Er zijn echter ook toegankelijkheidsproblemen gevonden. Zo zijn er problemen met het contrast, werkt de skiplink niet en zijn niet alle items met het toetsenbord te bedienen. Zie het rapport voor een beschrijving per succescriterium.

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze

Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal.

Succescriterium 1.1.1 (niveau A): Niet-tekstuele content

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient, behalve voor de hierna vermelde situaties.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op de pagina <https://www.waadhoeke.nl/> staan bovenaan vier blokken met afbeeldingen erin en de naam eronder. De afbeeldingen bij 'Afvalkalender' en 'Paspoort en ID-kaart' hebben geen tekstalternatief. Dit is goed omdat het decoratieve afbeeldingen zijn en de tekst eronder staat. De afbeeldingen bij 'Rijbewijs' en 'Verhuizen' hebben wel een tekstalternatief, deze zijn niet nodig. Er moet wel een leeg alt-attribuut in het img-element staan (zoals dat bij de andere afbeeldingen goed is gedaan). Voorleessoftware kan deze afbeeldingen dan negeren.

Als de chatbox wordt geopend staat er rechtsboven in de pop-up een kruisje (x) om de pop-up te sluiten. Dit kruisje heeft geen tekstalternatief, dit is hier wel nodig.

Als de chat is gestart staan rechtsonderin twee icoontjes voor verzenden en voor een bijlage. Het eerste icoontje (voor verzenden) heeft geen tekstalternatief, deze moet er dus komen. Het tweede icoontje heeft wel een tekstalternatief door middel van een aria-label, dat is dus goed. De chatbox komt op meerdere pagina's voor, zie bijvoorbeeld <https://www.waadhoeke.nl/>.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op de pagina https://www.e-inwoner.nl/prod/fr/Waadhoeke/Melding_openbare_ruimte/new staat bovenaan het logo van Gemeente Waadhoeke, deze heeft geen tekstalternatief. Een logo is informatief en heeft altijd een tekstalternatief nodig.

Onderaan deze pagina staan drie icoontjes van 'Facebook', 'Twitter' en 'Instagram'. Deze icoontjes hebben geen tekstalternatief maar er staat wel informatie in het title-attribuut van het link element. Hierbij de opmerking dat het nog beter is om een alternatieve tekst aan de afbeelding toe te voegen in plaats van het title-attribuut te gebruiken. Alternatieve teksten worden namelijk altijd voorgelezen door voorleessoftware en het title-attribuut niet altijd. Op de andere pagina's is er bijvoorbeeld wel een alternatieve tekst aan de social media iconen gegeven.

Er zijn toegankelijkheidsproblemen gevonden in de onderzochte PDF documenten maar hiervoor is een tijdelijke uitzondering van kracht. Alle kantoorbestanden die na 23 september 2018 op een digitaal kanaal worden geplaatst moeten toegankelijk zijn op het moment dat de betreffende website of mobiele app aan de wetgeving moet voldoen. Dat is voor bestaande websites 23 september 2020, websites die ná 23 september 2018 zijn gebouwd dienen al op 23 september 2019 te voldoen. Het is echter wel aan te raden om de gevonden problemen tijdig op te lossen. Bezoekers met een visuele beperking hebben hier waarschijnlijk last van.

Let op: documenten voor actieve administratieve processen dienen altijd toegankelijk te zijn. Denk dan bijvoorbeeld aan een document met een formulier om een paspoort of vergunning aan te vragen.

Organisaties die zich beroepen op deze uitzondering, dienen in de toegankelijkheidsverklaring aan te geven welke maatregelen ter verbetering zijn genomen, welke alternatieven er worden geboden en wanneer wel aan de verplichting zal worden voldaan. Zie voor de volledige uitleg <https://www.digitoegankelijk.nl/beleid/inhoud-die-niet-toegankelijk-hoeft-te-zijn/kantoorbestandsformaten>.

In het PDF-bestand 'Besluitenlijst B&W' staat links boven aan een afbeelding van het logo van de gemeente Waadhoeke. Deze afbeelding heeft als alternatieve tekst de bestandsnaam van de afbeelding. De alternatieve tekst moet hier dus veranderd

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

worden. Ook de decoratieve afbeelding in de rechter boven hoek (met de groene stippen) heeft als alternatieve tekst de bestandsnaam. Dit is een decoratieve afbeelding en deze hoeft geen alternatieve tekst te hebben. Deze kan worden opgemaakt als artefact zodat voorleessoftware deze afbeelding kan negeren.

Uitleg van dit succescriterium

Alle belangrijke niet-tekstuele content zoals afbeeldingen, knoppen en formulier invoervelden, moeten een tekstueel alternatief of naam hebben. Dan kan de voorleessoftware van blinde bezoekers die informatie namelijk voorlezen. Voor sommige niet-tekstuele content, zoals video en audio, zijn aparte succescriteria (1.2.1 tot en met 1.2.5). Voor succescriterium 1.1.1 hoeft daarom alleen een beschrijvende naam boven die content geboden te worden.

Voor informatie over CAPTCHA, zie het desbetreffende artikel op onze website: www.accessibility.nl/kennisbank/artikelen/captcha

Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

Succescriterium 1.2.1 (niveau A): Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld:

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Dit succescriterium heeft betrekking op alles wat alleen geluid is (dus zonder beeld) of alleen videobeeld (dus zonder geluid). Hiervoor dient een volledig uitgeschreven tekst te worden geboden, zodat dezelfde informatie ook voor dove en blinde bezoekers beschikbaar is. Bij alleen videobeeld mag ook een geluidspoor worden geboden, waarmee alle visuele informatie aan blinde bezoekers wordt voorgelezen.

Zie voor meer informatie ons artikel over online video op: www.accessibility.nl/kennisbank/videotutorial

Succescriterium 1.2.2 (niveau A): Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Voor alle gesproken tekst en andere belangrijke geluiden in een video dient ondertiteling geboden te worden. Op die manier is de informatie ook beschikbaar is voor bezoekers die doof of slechthorend zijn. Er is een uitzondering, waarbij geen ondertiteling geboden hoeft te worden: als concreet is aangegeven dat de video een media-alternatief is voor de tekst op de pagina én de video ook niet meer informatie geeft dan die tekst.

Zie voor meer informatie ons artikel over online video op: www.accessibility.nl/kennisbank/videotutorial

Succescriterium 1.2.3 (niveau A): Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit successcriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Audiodescriptie is gesproken tekst die is toegevoegd aan het standaard audiospoor om belangrijke visuele details te beschrijven, die niet vanuit het standaard audiospoor alleen te begrijpen zijn. Vaak kan audiodescriptie in een videospeler aan of uit worden gezet. De audiodescriptie is belangrijk voor blinde bezoekers, die niet kunnen zien wat in beeld gebeurt/verschijnt.

Uitleg van dit successcriterium

Voor succes criterium 1.2.3 (niveau A) zijn twee uitzonderingen, waarbij geen audiodescriptie nodig is:

1. Er wordt een uitgeschreven transcript geboden. Dit transcript dient alle informatie in de video (dus beeld en geluid) in de juiste volgorde bevatten.
2. Als concreet is aangegeven dat de video een media-alternatief is voor de tekst op de pagina én de video ook niet meer informatie geeft dan die tekst.

LET OP: bovenstaande uitzonderingen gelden niet voor succes criterium 1.2.5 (niveau AA).

Zie voor meer informatie ons artikel over online video op: www.accessibility.nl/kennisbank/videotutorial

Succescriterium 1.2.4 (niveau AA): Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit successcriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Voor alle gesproken tekst en andere belangrijke geluiden in een live video dient ondertiteling geboden te worden. Het doel van dit succes criterium is om mensen die doof of slechthorend zijn in staat te stellen live video's te bekijken.

Succescriterium 1.2.5 (niveau AA): Audiodescriptie (vooraf opgenomen)

Er wordt een audiodescriptie geleverd voor alle vooraf opgenomen videocontent in gesynchroniseerde media.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Audiodescriptie is gesproken tekst die is toegevoegd aan het standaard audiospoor om belangrijke visuele details te beschrijven, die niet vanuit het standaard audiospoor alleen te begrijpen zijn. Vaak kan audiodescriptie in een videospeler aan of uit worden gezet. De audiodescriptie is belangrijk voor blinde bezoekers, die niet kunnen zien wat in beeld gebeurt/verschijnt.

In tegenstelling tot succescriterium 1.2.3 (niveau A), is er voor succescriterium 1.2.5 (niveau AA) geen uitzondering mogelijk en dient altijd audiodescriptie geboden te worden (indien nodig).

Zie voor meer informatie ons artikel over online video op: www.accessibility.nl/kennisbank/videotutorial

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

Succescriterium 1.3.1 (niveau A): Info en relaties

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op de pagina https://www.e-inwoner.nl/prod/fr/Waadhoeke/Melding_openbare_ruimte/new staat in het overzicht (stap 3) een zichtbare kop die in de code niet is opgemaakt als een kop. 'Overzicht' is netjes opgemaakt met een h2-element maar 'Melding' is niet opgemaakt als kop.

Op de pagina <https://afspraken.waadhoeke.nl/>, na een activiteit (zoals bijvoorbeeld 'Aanvraag paspoort') gekozen te hebben, opent er een lightbox met informatie. Hierin zijn de kopjes van de lijsten opgemaakt met strong-elementen. Het strong-element is bedoeld om nadruk aan een woord te geven en niet om tekst te stylen. Hier zouden <h4>-elementen kunnen worden gebruikt.

Bij stap 3 in het formulier op pagina <https://afspraken.waadhoeke.nl/> staan de keuzes 'Dhr.' en 'Mevr.'. Het label 'Aanhef' is nu gekoppeld aan 'Dhr.' en niet aan 'Mevr.'. Dit kan opgelost worden door een fieldset om beide radiobuttons te zetten met 'Aanhef' als legend.

Op pagina <https://www.waadhoeke.nl/afval/afvalkalender.html> is het label 'Postcode' niet gekoppeld aan de twee invoervelden voor de postcode. Dit kan ook opgelost worden met een fieldset om de inputvelden met als legend 'Postcode'. De invoervelden hebben ook geen aparte labels, deze zijn wel nodig en kunnen eventueel visueel verborgen worden. Zo is ook het label 'Huisnummer en toevoeging' niet gekoppeld aan de onderliggende invoervelden. Deze kunnen gesplitst worden in een label 'Huisnummer' voor het veld voor het huisnummer en een label 'toevoeging' voor het veld voor de toevoeging.

Als de chatfunctie gesloten is staat dit ook in de chatbox. Het woord 'Gesloten' is hier een visuele kop die niet is opgemaakt als een kop.

In de chatbox wordt met kleur aangegeven welk bericht van wie is. Dit wordt niet overgebracht door voorleessoftware. Hier moet een tekstuele of semantische (element) oplossing komen, zodat het ook voor blinden duidelijk is wie welke tekst heeft getypt. Er zou bijvoorbeeld een tekst met de naam bij elk bericht kunnen komen die dan verborgen is met CSS.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Er zijn toegankelijkheidsproblemen gevonden in de onderzochte PDF documenten maar hiervoor is een tijdelijke uitzondering van kracht. Alle kantoorbestanden die na 23 september 2018 op een digitaal kanaal worden geplaatst moeten toegankelijk zijn op het moment dat de betreffende website of mobiele app aan de wetgeving moet voldoen. Dat is voor bestaande websites 23 september 2020, websites die ná 23 september 2018 zijn gebouwd dienen al op 23 september 2019 te voldoen. Het is echter wel aan te raden om de gevonden problemen tijdig op te lossen. Bezoekers met een visuele beperking hebben hier waarschijnlijk last van.

Let op: documenten voor actieve administratieve processen dienen altijd toegankelijk te zijn. Denk dan bijvoorbeeld aan een document met een formulier om een paspoort of vergunning aan te vragen.

Organisaties die zich beroepen op deze uitzondering, dienen in de toegankelijkheidsverklaring aan te geven welke maatregelen ter verbetering zijn genomen, welke alternatieven er worden geboden en wanneer wel aan de verplichting zal worden voldaan. Zie voor de volledige uitleg <https://www.digitoegankelijk.nl/beleid/inhoud-die-niet-toegankelijk-hoeft-te-zijn/kantoorbestandsformaten>.

In het PDF-bestand 'Besluitenlijst B&W' is de tekst opgemaakt als afbeeldingen in plaats van als tekst. Dit is niet de bedoeling. De tekst moet worden opgemaakt met koppen, paragrafen, lijstelementen en dergelijke. Dit is van belang zodat de structuur van het document programmatisch bepaald kan worden en dit bijvoorbeeld over kan brengen aan blinden.

Uitleg van dit succescriterium

Alle informatie die visueel wordt overgedragen, dient ook tekstueel of semantisch (in betekenisvolle code) te worden overgedragen. Op deze manier kan de informatie ook aan blinde bezoekers worden voorgelezen. Let in het bijzonder op het volgende:

Uitleg van dit successcriterium

Gebruik correcte lijstopmaak, namelijk voor ongeordende lijsten en voor geordende lijsten. Maak lijstitems op met elementen. Gebruik <dl>, <dt> en <dd> voor definitielijsten.

Maak alle koppen correct op, namelijk met <h1> tot en met <h6> elementen. Gebruik <caption> voor de kop van een tabel en <legend> voor de kop van een groep (<fieldset>) formulervelden.

Gebruik <table> voor datatabellen. Maak rij- en kolomkoppen op met <th> en datacellen met <td>. Voeg zo nodig het attribuut scope of de attributen id en headers toe om associaties te maken. Zeer eenvoudige datatabellen van 2 kolommen, zonder kolomkoppen hebben geen rijkoppen nodig.

Bied namen aan invoervelden en groepeer bij elkaar horende velden. Zie voor meer informatie ons artikel: www.accessibility.nl/kennisbank/artikelen/toegankelijke-formulieren-in-webrichtlijnen-2

Succescriterium 1.3.2 (niveau A): Betekenisvolle volgorde

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Content dient in een betekenisvolle volgorde in de broncode te staan. De voorleessoftware van blinde bezoekers kan de informatie dan correct voorlezen.

Uitleg van dit success criterium

Een voorbeeld waarbij dit verkeerd gaat: wanneer op een vraagteken-icoon wordt geklikt, verschijnt visueel naast het icoon een uitleg. Deze informatie staat in de broncode echter onderaan de pagina en niet direct onder het icoon. Hierdoor kan de informatie niet direct worden voorgelezen aan blinde bezoekers.

Voor HTML-pagina's is de leesvolgorde te testen door de website zonder stylesheets te bekijken. In Firefox kan dit door in het menu te gaan naar: Beeld - Paginastijl - Geen Stijl.

Succescriterium 1.3.3 (niveau A): Zintuiglijke eigenschappen

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Instructies mogen niet alleen afhankelijk zijn van vorm, omvang, locatie, oriëntatie of geluid. Meer toelichting:

Vorm:

Denk aan bijvoorbeeld een legenda: informatie door stippellijnen, driehoeken etc. dient ook tekstueel overgebracht te worden.

Uitleg van dit success criterium

Omvang:

Bijvoorbeeld: hoe groter een zoekwoord getoond wordt, hoe meer resultaten er voor zijn. Die informatie dient ook tekstueel te worden overgebracht.

Locatie:

‘Links vind je gerelateerde artikelen’ is bijvoorbeeld niet te begrijpen voor blinde bezoekers, tenzij ‘gerelateerde artikelen’ ook bovenaan die lijst met artikelen staat.

Symbolen en iconen:

Bied altijd een goed tekstueel alternatief, zodat de informatie ook aan blinde bezoekers kan worden voorgelezen (zie ook succescriterium 1.1.1)

Geluid:

Dit komt niet vaak voor. Denk bijvoorbeeld aan geluid dat aangeeft dat een quizvraag goed is beantwoord. Deze informatie dient ook tekstueel te worden geboden.

Oriëntatie:

Dit komt ook niet vaak voor. Denk aan bijvoorbeeld een icoon dat schuin een andere betekenis heeft, dan rechtopstaand.

Voor eisen met betrekking tot kleur zie Richtlijn 1.4.

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

Succescriterium 1.4.1 (niveau A): Gebruik van kleur

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te onderscheiden.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op meerdere pagina's staan roze links in een grijze tekst. De informatie dat dit links zijn is alleen van kleur afhankelijk. Dit kan een probleem zijn voor kleurenblinden. Dit kan opgelost worden door bijvoorbeeld ook een streep onder de links te plaatsen. Zie bijvoorbeeld pagina <https://www.waadhoeke.nl/waddenglas.html>.

Uitleg van dit succescriterium

Als informatie alleen wordt overgebracht door kleurverschillen, dan kan deze informatie mogelijk niet waargenomen worden door slechtziende of kleurenblinde bezoekers. Het is daarom van belang dat de informatie ook op een andere, niet-kleurafhankelijke manier wordt overgebracht.

Voorbeelden:

- Zorg dat een link niet alleen door middel van een ander kleurgebruik herkenbaar is als link, maar tevens door onderstreping of een andere visuele hint.
- Bied informatie over de verkeerd ingevulde formulervelden niet alleen door middel van kleur (“de rode velden zijn verkeerd ingevuld”), maar ook tekstueel.

Dit succescriterium richt zich specifiek op kleurperceptie. Andere vormen van perceptie worden behandeld in Richtlijn 1.3 inclusief softwarematige toegang tot kleur en andere codering van visuele presentatie.

Succescriterium 1.4.2 (niveau A): Geluidsbediening

Als een geluidswaergave op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaergave te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Omdat blinde bezoekers met voorleessoftware de website laten voorlezen, kan geluid dat automatisch afspeelt zeer storend zijn. Het beste is om geluid nooit automatisch te laten afspelen. Als dit toch wordt gedaan, zorg er dan voor dat het geluid binnen 3 seconden stopt of dat het gestopt/gepauzeerd kan worden met een knop aan het begin van de pagina. Een knop om het volume zachter te zetten of helemaal uit is ook een goede oplossing.

Succescriterium 1.4.3 (niveau AA): Contrast (minimum)

De visuele weergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen:

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op de pagina <https://www.waadhoeke.nl> staat een zoekbalk met button. De witte tekst heeft een te laag contrast van 3,5:1 op de rode achtergrond. Dit moet minimaal 4,5:1 zijn. Mensen die slechtziend zijn kunnen moeite hebben om tekst te lezen als het contrast van de tekst ten opzichte van de achtergrond te laag is.

Onder de zoekbalk staan vier blokken. De tekst op het eerste paarse blok heeft een goed contrast van 8,2:1. Het tweede rode blok heeft een te laag contrast van 3,5:1 met de witte letters, het derde oranje blok heeft een contrast van 2,1:1 en het laatste gele blok een contrast van 1,5:1.

De rode teksten op de pagina hebben een te laag contrast van 3,5:1 met de witte achtergrond. De groene koppen hebben een te laag contrast van 3,4:1 met de witte achtergrond. Deze rode en groene teksten komen op meerdere pagina's voor.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

De groene balk voor de chatbox rechts onderin heeft ook een te laag contrast van 3,4:1 met de witte tekst erop. In de chatbox heeft de witte tekst met de groene achtergrond ook een te laag contrast van 3,4:1.

Op de pagina <https://www.waadhoeke.nl/contact-en-openingstijden/contact-en-openingstijden.html> staat een blauwe button met de witte tekst 'Afspraak maken'. Dit heeft een te laag contrast van 2,0:1.

Het broodkruimelpad heeft een te laag contrast van 3,3:1.

Op de pagina <https://www.waadhoeke.nl/nieuws/nieuwsbrieven/nieuwsbrief-sport-en-bewegen.html>? worden asterisk tekens gebruikt om vereiste velden aan te geven. Deze tekens hebben een te laag contrast van 3,5:1.

Op de pagina https://www.e-inwoner.nl/prod/fr/Waadhoeke/Melding_openbare_ruimte/new is het contrast van de asterisk en de rode foutmeldingen 3,1:1 op de grijze achtergrond.

Op de pagina <https://www.waadhoeke.nl/nieuws/nieuwsbrieven/nieuwsbrief-sport-en-bewegen.html>? heeft de tekst op de button 'Inschrijven' een te laag contrast van 2,3:1 met de grijze button.

Op de pagina <https://afspraken.waadhoeke.nl/> heeft bij stap 1 de roze balk met de witte tekst 'activiteiten' een te laag contrast van 3,5:1.

De groene tekst 'Toon benodigdheden' heeft een te laag contrast van 3,4:1 met de witte achtergrond. Dit geldt voor alle groene tekst op witte achtergrond of andersom.

Op pagina https://www.e-inwoner.nl/prod/fr/Waadhoeke/Melding_openbare_ruimte/new heeft de witte tekst op de roze knoppen en de groene knoppen een te laag contrast van 3,5:1 en 3,4:1.

Uitleg van dit successcriterium

Het doel van dit succes criterium is om voldoende contrast te bieden tussen de tekstkleur en de achtergrondkleur, zodat de tekst goed kan worden gelezen door kleurenblinde of slechtziende bezoekers.

Met het gratis programma Contrast Analyser is het mogelijk om het contrast te meten. Meer informatie: www.accessibility.nl/kennisbank/tools/kleurcontrast.

Succescriterium 1.4.4 (niveau AA): Herschalen van tekst

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op de pagina <https://www.waadhoeke.nl/gebiedsteam.html> staat een tabel. Deze tabel valt bij het inzoomen naar 200% met een resolutie van 1024x768 buiten beeld, maar je kan nog horizontaal scrollen. Doordat de tabel aan de rechterkant over de achtergrondafbeelding heen valt en de link naar 'Uw reactie' en naar de chatbox over de tabel heen vallen, is de laatste kolom van de tabel niet goed te lezen.

Uitleg van dit successcriterium

Voor slechtziende bezoekers is het belangrijk dat de tekst op een pagina moet kunnen worden vergroot tot 200%. Zorg ervoor dat hierbij geen informatie ontbreekt. Bijvoorbeeld wanneer tekst buiten een kader valt en daardoor niet meer te lezen is of wanneer deze buiten beeld komt te staan, zonder dat gescrold kan worden.

Uitleg van dit success criterium

De pagina's kunnen eenvoudig tot 200% ingezoomd worden in Google Chrome (Windows) bij een resolutie van 1024 x 768.

Succescriterium 1.4.5 (niveau AA): Afbeeldingen van tekst

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, wordt tekst gebruikt in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen:

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn toegankelijkheidsproblemen gevonden in de onderzochte PDF documenten maar hiervoor is een tijdelijke uitzondering van kracht. Alle kantoorbestanden die na 23 september 2018 op een digitaal kanaal worden geplaatst moeten toegankelijk zijn op het moment dat de betreffende website of mobiele app aan de wetgeving moet voldoen. Dat is voor bestaande websites 23 september 2020, websites die ná 23 september 2018 zijn gebouwd dienen al op 23 september 2019 te voldoen. Het is echter wel aan te raden om de gevonden problemen tijdig op te lossen. Bezoekers met een visuele beperking hebben hier waarschijnlijk last van.

Let op: documenten voor actieve administratieve processen dienen altijd toegankelijk te zijn. Denk dan bijvoorbeeld aan een document met een formulier om een paspoort of vergunning aan te vragen.

Organisaties die zich beroepen op deze uitzondering, dienen in de toegankelijkheidsverklaring aan te geven welke maatregelen ter verbetering zijn genomen, welke alternatieven er worden geboden en wanneer wel aan de verplichting zal worden voldaan. Zie voor de volledige uitleg <https://www.digitoegankelijk.nl/beleid/inhoud-die-niet-toegankelijk-hoeft-te-zijn/kantoorbestandsformaten>.

In het PDF-bestand 'Besluitenlijst B&W' is de tekst opgemaakt als afbeeldingen in plaats van als tekst. Dit is niet de bedoeling.

Uitleg van dit success criterium

Voor bezoekers met een visuele beperking is het belangrijk dat tekst met HTML wordt geplaatst en niet op afbeeldingen. Tekst in HTML is namelijk met een eigen stylesheet naar wensen op te maken. In een eigen stylesheet kies je bijvoorbeeld voor- en achtergrondkleur, lettertype of lettergrootte, zodat de tekst aangepast wordt aan jouw wensen.

Een manier waarop dit eenvoudig kan worden getest, is door alles op de webpagina te selecteren (CTRL + a / Cmd + a). Doordat alles geselecteerd wordt, is direct te zien welke tekst op afbeeldingen staat en welke in HTML.

Principe 2: Bedienbaar

componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijke

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

Succescriterium 2.1.1 (niveau A): Toetsenbord

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op de pagina https://www.e-inwoner.nl/prod/fr/Waadhoeke/Melding_openbare_ruimte/new bij het overzicht staat er onderaan een checkbox voor akkoord. Deze checkbox is niet met het toetsenbord te bereiken of bedienen. Dus is het formulier niet af te ronden.

Op de pagina <https://afspraken.waadhoeke.nl/> is het logo van de gemeente Waadhoeke een link naar de homepage. Als met het toetsenbord wordt genavigeerd, kan de focus niet op deze link komen. Dit komt omdat in dit link element het attribuut tabindex een waarde van -1 heeft. Op deze manier kan de link om naar de homepage te gaan niet bereikt en dus niet bediend worden.

Uitleg van dit succescriterium

Alle functionaliteit op de website dient bediend te kunnen worden met het toetsenbord.

Uitleg van dit success criterium

Dit succescriterium kan getoetst worden door de gehele website alleen te bedienen met het toetsenbord. Gebruik de toetsen 'Tab', 'Enter', 'Spatie' en in sommige gevallen de pijltoetsen (bijvoorbeeld bij keuzerondjes) om door de website te navigeren.

Succescriterium 2.1.2 (niveau A): Geen toetsenbordval

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Het mag nooit zo zijn dat een bezoeker "vast" komt te zitten, wanneer hij of zij met het toetsenbord navigeert. Denk bijvoorbeeld aan een menu, waar men niet meer uit kan 'tabben'.

Dit succescriterium kan getoetst worden door de gehele website enkel te bedienen met het toetsenbord. Gebruik de toetsen 'Tab', 'Enter', 'Spatie' en in sommige gevallen de pijltoetsen (bijvoorbeeld bij keuzerondjes in een formulier) om door de website te navigeren.

Richtlijn 2.2: Genoeg tijd

Geef gebruikers genoeg tijd om content te lezen en te gebruiken.

Succescriterium 2.2.1 (niveau A): Timing aanpasbaar

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken:

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Als een bezoeker beperkt de tijd heeft om iets te lezen of de doen op de pagina, dient de mogelijkheid geboden te worden om de tijd uit te zetten, aan te passen (tot ten minste tien keer de standaard tijdperiode) of te verlengen (minstens tien keer). Dit succescriterium is vooral belangrijk voor blinde en cognitief beperkte bezoekers. Let in het bijzonder op:

Formulieren:

Als de sessie binnen een bepaalde tijd verloopt, dient deze te kunnen worden uitgezet, aangepast of verlengd.

Banners, sliders, scrollende content:

Beweging moet kunnen worden gepauzeerd, zodat de bezoeker de tijd heeft om de informatie te lezen / functionaliteit te bedienen.

Refresh:

Voorkom dat de pagina automatisch ververs na een bepaalde tijd.

Dit succescriterium moet in samenhang met Succescriterium 3.2.1 worden beschouwd, dat limieten stelt aan veranderingen van content of context als gevolg van een gebruikersactie.

Succescriterium 2.2.2 (niveau A): Pauzeren, stoppen, verbergen

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken:

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende content, kan bezoekers afleiden bij het gebruik van de rest van de pagina. Voorkom dit type content of bied de mogelijkheid om de beweging te stoppen of te pauzeren.

Voor eisen gerelateerd aan knipperende of flitsende content zie Richtlijn 2.3.

Richtlijn 2.3: Toevallen

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

Succescriterium 2.3.1 (niveau A): Drie flitsen of beneden drempelwaarde

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Voorkom sterk flitsende content. Dit kan epilepsie aanvallen veroorzaken bij sommige bezoekers.

Richtlijn 2.4: Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

Succescriterium 2.4.1 (niveau A): Blokken omzeilen

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Er is een skiplink aanwezig om naar de hoofdinhoud op de pagina te gaan. De skiplink verwijst echter naar een niet bestaand gedeelte op de pagina ('pagecontent'). Dus de skiplink werkt niet (<https://www.waadhoeke.nl>).

Deze link mag standaard verborgen zijn voor bezoekers, maar moet zichtbaar worden als de focus er op komt als met het toetsenbord wordt genavigeerd. Dit is hier niet het geval. Deze link is alleen 'zichtbaar' voor screenreaders. Dit succescriterium is niet alleen voor blinde mensen, maar ook voor mensen die het toetsenbord gebruiken en wel kunnen zien.

Op de pagina <https://www.waadhoeke.nl/contact-en-openingstijden/contact-en-openingstijden.html> staan een aantal links: 'Bezoeken', 'Openingstijden gemeentehuis Waadhoeke' etc. Dit zijn skiplinks naar een gedeelte op deze pagina. Als een van de links wordt gevolgd, verplaatst de viewport zich naar dit gedeelte op de pagina. Als er vervolgens verder wordt genavigeerd met de tabtoets, verplaatst de toetsenbordfocus zich niet naar de links die bij dit gedeelte horen. De toetsenbordfocus gaat dan naar de volgende link in het rijtje. Dit klopt dus niet en kan verwarrend zijn voor blinden. Dit komt op meerdere pagina's voor, bijvoorbeeld <https://www.waadhoeke.nl/paspoort.html> en <https://www.waadhoeke.nl/milieustraat.html>.

Uitleg van dit successcriterium

Zorg ervoor dat blinde bezoekers en toetsenbordgebruikers blokken herhalende content kunnen overslaan, zodat zij direct bij de hoofdcontent kunnen komen. Denk bij blokken herhalende content aan alles dat zich op meerdere pagina's herhaalt: menu's, een zoekveld, logo etc. De beste manier om het overslaan van herhalende content mogelijk te maken, is door bovenaan de pagina een skiplink te bieden die direct naar de hoofdcontent leidt. Zorg ervoor dat de link zichtbaar wordt, wanneer deze met het toetsenbordfocus ontvangt. Zie onze website als voorbeeld: www.accessibility.nl

Succescriterium 2.4.2 (niveau A): Paginatitel

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Alle paginatitels van www.waadhoeke.nl beginnen met 'Gemeente Waadhoeke', als er meerdere pagina's open staan is het niet overzichtelijk. Dan zie je alleen het begin van de titel en die is dus bij allemaal hetzelfde. Een oplossing kan zijn om de titel om te draaien, bijvoorbeeld 'Sitemap | Gemeente Waadhoeke'. Dit wordt niet afgekeurd omdat de titels op zich duidelijk zijn, maar dit zou het meer toegankelijk maken.

Uitleg van dit successcriterium

Bied een duidelijke, beschrijvende titel voor webpagina's. Gebruik hiervoor in HTML het title element. Een goede titel is belangrijk voor bezoekers met verschillende beperkingen. Het biedt een belangrijk hulpmiddel bij het navigeren door de website; men weet direct waar een pagina over gaat.

Succescriterium 2.4.3 (niveau A): Focus volgorde

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Zorg dat de tabvolgorde door webpagina's logisch is, wanneer men met het toetsenbord navigeert. Als bijvoorbeeld een lightbox wordt geopend, dient de toetsenbordfocus direct in de lightbox te komen en dient niet uit de lightbox getabt te kunnen worden, voordat deze is afgesloten. Een ander voorbeeld: een knop met 'Meer opties' klappt uit, de opties verschijnen eronder. Als echter verder wordt getabt, is de eerste optie niet het eerstvolgende item dat toetsenbordfocus ontvangt.

Succescriterium 2.4.4 (niveau A): Linkdoel (in context)

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op de pagina <https://www.waadhoeke.nl/> staan rechtsboven drie linkjes voor taalwisseling. De eerste 'NL' is wel duidelijk, maar de tweede is onduidelijk. 'FR' staat voor Frans, maar is in dit geval Fries. En de derde 'HB' is ook niet algemeen bekend, het is dus onduidelijk waar de links voor staan.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op de pagina <https://www.waadhoeke.nl/zoeken.html?q=paspoort> staan bovenaan en onderaan de pagina drie links naar '1', '2' en '>>'. Hier is het doel niet duidelijk. Iets van 'ga naar pagina 2' of 'volgende pagina' is duidelijker.

Op de pagina <https://afspraken.waadkhoeke.nl> staat boven aan het logo van de gemeente. Dit logo is ook een link naar de homepage. Nu is hier de titel van de link 'Naar de homepage van JCC Software'. Dit zou 'Naar de homepage van Gemeente Waadhoeke' moeten zijn.

Uitleg van dit succescriterium

Bied een duidelijke linktekst, die aangeeft waar de link naartoe verwijst. Wees voorzichtig met links als 'klik hier' en 'lees verder'. Deze zijn alleen toegestaan, wanneer de omliggende context voldoende extra toelichting biedt. Denk hierbij aan de zin waar de link in staat of de kolomkop in een tabel. Het beste is echter om de linktekst zelf duidelijk genoeg te maken, zodat een blinde bezoeker direct weet waar een link naartoe verwijst, wanneer hij van link naar link 'springt'.

Succescriterium 2.4.5 (niveau AA): Meerdere manieren

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Zorg ervoor dat iedere pagina op de website op minstens twee verschillende manieren te bereiken is. Bijvoorbeeld door naast de standaard navigatie tevens een zoekveld of sitemap te bieden. Een uitzondering is een formulier of test die uit meerdere stappen bestaat: de stappen na de eerste pagina hoeven niet op een andere manier bereikbaar te zijn. Dit successcriterium helpt bezoekers met verschillende type beperkingen om content op de website te kunnen vinden.

Succescriterium 2.4.6 (niveau AA): Koppen en labels

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit successcriterium.

Op de pagina <https://www.waadhoeke.nl/nieuws/nieuwsberichten.html?> staan koppen boven de nieuwsberichten. Deze koppen zijn afgekapt, waardoor het onderwerp niet geheel duidelijk is. Dit wordt niet afgekeurd, maar het zou duidelijker zijn als de volledige kop in beeld is.

Uitleg van dit successcriterium

De koppen en labels (in een formulier) dienen altijd een goede beschrijving te bieden van het doel of onderwerp. Dit is belangrijk voor bezoekers met verschillende beperkingen: goede koppen en labels zijn essentieel om de content (snel) te kunnen begrijpen. Blinde bezoekers kunnen bijvoorbeeld een overzicht opvragen van alle koppen op de pagina en op die manier snel een beeld krijgen van de inhoud.

Voorbeeld: een kop als "Meer informatie" kan een betere beschrijving krijgen. Bijvoorbeeld "Meer informatie over voorleessoftware".

Succescriterium 2.4.7 (niveau AA): Focus zichtbaar

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op de pagina <https://www.waadhoeke.nl/> is de focus niet zichtbaar als hij op de vier blokken, 'Afvalkalender', 'Rijbewijs', 'Paspoort en ID-kaart' en 'Verhuizen' komt. Dit is van belang voor mensen die het toetsenbord gebruiken om een webpagina te bedienen en die wel de pagina kunnen zien. Ze moeten kunnen zien waar de focus is.

De focus is ook niet zichtbaar als hij op de link van de chatbox staat.

Op de pagina <https://www.waadhoeke.nl/nieuws/nieuwsbrieven/nieuwsbrief-sport-en-bewegen.html>? Is de focus niet zichtbaar als hij op de knop 'Inschrijven' staat.

In Firefox, IE en Edge is de focus op pagina <https://www.waadhoeke.nl/nieuws/nieuwsberichten.html>? niet zichtbaar als deze op de links van de nieuwsberichten staat.

In Firefox en Edge is de focus op pagina https://www.e-inwoner.nl/prod/fr/Waadhoeke/Melding_openbare_ruimte/new niet zichtbaar als hij op de rode knoppen 'Uw gegevens' en 'Sluit dit formulier' staat.

De focus is ook niet zichtbaar als deze op de skiplink staat.

Uitleg van dit succescriterium

Zorg ervoor dat altijd visueel zichtbaar is waar de toetsenbordfocus zich bevindt, wanneer met het toetsenbord wordt genavigeerd.

Dit succescriterium kan getoetst worden door de gehele website enkel te bedienen met het toetsenbord. Gebruik de toetsen 'Tab', 'Enter', 'Spatie' en in sommige gevallen de pijltoetsen (bijvoorbeeld bij keuzerondjes in een formulier) om door de website te navigeren.

Principe 3: Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

Richtlijn 3.1: Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

Succescriterium 3.1.1 (niveau A): Taal van de pagina

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op de pagina https://www.e-inwoner.nl/prod/fr/Waadhoeke/Melding_openbare_ruimte/new staat in de code geen taalaanduiding. Dit is belangrijk voor mensen die voorleessoftware gebruiken, zodat het op de juiste manier wordt voorgelezen.

Uitleg van dit succescriterium

Geef de belangrijkste taal van pagina's aan, zodat voorleessoftware van blinde bezoekers de informatie op de pagina correct kan voorlezen.

Voor HTML pagina's dient de taal aangegeven te worden met een 'lang' attribuut:
<html lang="nl">

Gebruik op XHTML pagina's zowel het xml:lang als het lang attribuut:
<html xml:lang="nl" lang="nl">

De taalcodes voor veelgebruikte talen: Engels: "en" of "en-US", Duits: "de", Frans: "fr", Fries: "fy". Zie voor overige taalcodes: <http://xml.coverpages.org/iso639a.html>

Succescriterium 3.1.2 (niveau AA): Taal van onderdelen

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinsdelen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Wanneer ergens een andere taal wordt gebruikt dan de basistaal van de pagina (zie succescriterium 3.1.1), dient hiervoor in de code een taalwisseling te worden aangegeven. Dan kan voorleessoftware van blinde bezoekers die informatie op de juiste manier voorlezen. Het gaat bij dit succescriterium om zinsdelen of zinnen. Voor 1 woord hoeft geen taalwisseling aangegeven worden. Als een heel menu een andere taal heeft, dient hiervoor wel een taalwisseling te worden aangegeven.

Voor HTML pagina's dient de taalwisseling aangegeven te worden met een 'lang' attribuut. Bijvoorbeeld:

```
<p>Hieronder volgt de informatie in het Engels:</p>
```

```
<p lang="en">First, there is...</p>
```

Gebruik op XHTML pagina's zowel het xml:lang als het lang attribuut:

```
<p xml:lang="en" lang="en">First, there is...</p>
```

De taalcodes voor veelgebruikte talen: Engels: "en" of "en-US", Duits: "de", Frans: "fr", Fries: "fy".

Richtlijn 3.2: Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

Succescriterium 3.2.1 (niveau A): Bij focus

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Zorg ervoor dat geen grote wijzigingen plaatsvinden, wanneer onderdelen van de interface toetsenbord focus krijgen (dus wanneer er nog niet op wordt geklikt). Denk aan bijvoorbeeld links, knoppen en formulier invoervelden.

Succescriterium 3.2.2 (niveau A): Bij input

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op de pagina <https://afspraken.waadhoeke.nl/> bij stap 1 'Activiteit(en)' staat een selectievenster om een activiteit te selecteren. Als er een activiteit wordt geselecteerd, bijvoorbeeld 'Aanvraag paspoort', verschijnt er een lightbox met daarin informatie. Dit is een contextwijziging: de focus wordt verplaatst naar de knop 'Ok' in de lightbox. Dit kan verwarrend zijn voor gebruikers, vooral voor blinden.

Uitleg van dit success criterium

Zorg ervoor dat geen grote wijzigingen plaatsvinden, wanneer iets ingevoerd of veranderd wordt in een formulier invoerveld.

Voorbeelden van grote wijzigingen: de pagina ververst, er wordt een nieuw venster geopend of de pagina verandert zodanig, dat deze een andere betekenis heeft gekregen.

Succescriterium 3.2.3 (niveau AA): Consistente navigatie

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Zorg voor een consistente navigatie: toon menu's, links en zoekvelden die op meerdere pagina's voorkomen altijd op dezelfde plaats.

Succescriterium 3.2.4 (niveau AA): Consistente identificatie

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Een onderdeel van de interface, dient altijd met dezelfde naam te worden aangeduid. Let er bijvoorbeeld op dat een contactpagina in het menu niet de ene keer 'contact' en de andere keer 'vraag stellen' wordt genoemd.

Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

Succescriterium 3.3.1 (niveau A): Fout identificatie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Als de chatbox wordt geopend staan er velden voor de naam, het telefoonnummer en het e-mailadres. Als deze velden niet worden ingevuld en er wordt op 'Start chat' geklikt, verschijnt de melding 'Vul dit veld in'. Dit is geen foutmelding, maar een instructie. Een goede foutmelding is iets als 'U heeft dit veld niet ingevuld'.

Uitleg van dit succescriterium

Zorg voor goed identificerende foutmeldingen, wanneer een formulier niet kan worden verstuurd. Verwijs tekstueel naar het invoerveld dat niet correct is

Uitleg van dit success criterium

ingevuld. Vermijd woorden als 'dit veld is verkeerd ingevuld'. Voor blinde bezoekers is het namelijk beter om concreet de naam van het veld te noemen.

Zie voor meer informatie ons artikel over formulieren:

www.accessibility.nl/kennisbank/artikelen/toegankelijke-formulieren-in-webrichtlijnen-2

Succescriterium 3.3.2 (niveau A): Labels of instructies

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op de pagina https://www.e-inwoner.nl/prod/fr/Waadhoeke/Melding_openbare_ruimte/new staat een invulformulier waar een postcode moet worden ingevuld met een specifiek format. Namelijk 1234aa en niet 1234 aa. Dit moet dan van te voren als instructie worden aangegeven.

In dit formulier staan velden met een asterisk (*). Deze velden zijn verplicht. De uitleg dat velden met een asterisk verplicht zijn staat onder het formulier. Dit wordt niet afgekeurd maar het zou beter zijn als deze opmerking boven het formulier wordt geplaatst.

Op de pagina <https://afspraken.waadhoeke.nl/product=1> staat bij stap 2 een invoerveld voor datum. Hier is het format als placeholder tekst neergezet, dit voldoet niet. Als een gebruiker begint te typen, verdwijnt de placeholder tekst. Dit kan beter gedaan worden zoals bij stap 3: geboortedatum.

Uitleg van dit success criterium

Bied bij formulier invoervelden duidelijke labels en instructies, zodat het voor alle bezoekers duidelijk is wat ingevuld dient te worden. Instructie dienen zowel voor ziende bezoekers als voor blinde bezoekers te achterhalen zijn.

Zie voor meer informatie ons artikel over formulieren:

www.accessibility.nl/kennisbank/artikelen/toegankelijke-formulieren-in-webrichtlijnen-2

Succescriterium 3.3.3 (niveau AA): Foutsuggestie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Indien mogelijk is het goed om suggesties te bieden, wanneer een formulier verkeerd is ingevuld. Probeer naast een goed identificerende foutmelding (zie succescriterium 3.3.1), dus ook een suggestie ter verbetering te bieden. Dit mag een algemene suggestie zijn.

Bijvoorbeeld: "controleer of het e-mailadres het volgende formaat heeft: naam@domein.nl".

Uitleg van dit successcriterium

Een concretere suggestie: een suggestie als: "bedoelde u de plaats 'Leiden?'", als 'Lieden' is ingevoerd. Hoewel dit heel goed is, hoeven suggesties uiteraard niet altijd zo concreet geboden te worden.

Succescriterium 3.3.4 (niveau AA): Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken:

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit successcriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Zorg voor foutpreventie bij formulieren voor wettelijke verplichtingen, financiële transacties, het aanpassen van persoonsgegevens in een database of het doorgeven van testuitslagen. Bied gebruikers bijvoorbeeld voor het uiteindelijke versturen van zo'n formulier de mogelijkheid om de gegevens te controleren en aan te passen.

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Succescriterium 4.1.1 (niveau A): Parsen

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op de pagina <https://www.waadhoeke.nl/> komen dubbele id's voor. Dit komt op elke pagina met de zoekfunctie voor. Het gaat om de id's "searchform" en "tx_solr_search".

Op de pagina <https://www.waadhoeke.nl/nieuws/nieuwsbrieven/nieuwsbrief-sport-en-bewegen.html?> komt er een dubbel title attribuut voor. Dit komt op meerdere pagina's voor.

Code:

```
<a rel="nofollow" class="rsbtn_play" title="lees voor" accesskey="L" title="Laat de tekst voorlezen met ReadSpeaker webReader"
```

Op de pagina www.waadhoeke.nl%2Fpaspoort.html#l139c554 target="_blank"><https://validator.w3.org/nu/?showsource=yes&doc=https%3A%2F%2Fwww.waadhoeke.nl%2Fpaspoort.html#l139c554>> komt een stray end tag en voor.

[Begin en eindtags moeten op de juiste manier worden afgesloten, anders kan dit problemen opleveren met hulpsoftware.](#)

[Dit komt ook op meerdere pagina's voor.](#)

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op de pagina <https://www.waadhoeke.nl/waddenglas.html> komt ook een dubbel title attribuut voor.

Code:

```
<a href="/fileadmin/bestanden/noindex/Eerste_fase_Waddenglas.jpg" title="Deze link opent een afbeelding in dit venster" class="filelink jpg" title="Download dit bestand">de eerste fase van het gebied</a>
```


Uitleg van dit succescriterium

Webpagina's moeten kunnen parsen. Oftewel, de pagina mag geen grammaticale fouten bevatten. Er wordt gecontroleerd op:

- Volledige en correcte begin- en eindtags. Bijvoorbeeld: `<td>tekst</td>`
- Elementen dienen op het juiste niveau (de juiste plaats) weer te worden afgesloten. Een fout voorbeeld: `lijstitem`

In bovenstaande voorbeeld had `` gebruikt moeten worden vóór ``

- Gebruik geen dubbele attributen. Bijvoorbeeld: ``
- Zorg ervoor dat de waarden van id attributen uniek zijn voor die pagina. Op 1 pagina mag een id-waarde dus slechts 1 keer voorkomen.

We raden aan om pagina's te valideren. Hierbij wordt op meer zaken gecontroleerd dan voor dit succescriterium vereist is. Als een pagina valideert, kan in ieder geval met zekerheid gesteld worden dat de hierboven genoemde problemen niet voorkomen. De officiële W3C validator: validator.w3.org.

Het is ook mogelijk om meerdere webpagina's tegelijkertijd in een keer te valideren. Zie hiervoor: www.htmlhelp.com/tools/validator/batch

Succescriterium 4.1.2 (niveau A): Naam, rol, waarde

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op de pagina <https://afspraken.waadhoeke.nl/> bij stap 3 kan een keuze gemaakt worden tussen 'Dhr.' en 'Mevr.' door middel van radiobuttons. Het label 'Aanhef' is nu gekoppeld aan de keuze voor 'Dhr.' Dit is niet de goede naam voor de radiobutton. Dit label hoort bij 'Dhr.' en 'Mevr.' en kan als legend aan een fieldset worden gekoppeld. De fieldset omvat dan allebei de keuzes.

Op de pagina <https://www.waadhoeke.nl/zoeken.html?q=paspoort> staan bovenaan en onderaan drie links, '1', '2' en '>>', hier wordt de actieve link aangegeven door kleur. Dit moet ook door software te bepalen zijn.

Op de pagina <https://www.waadhoeke.nl/afval/afvalkalender.html> hebben de invoervelden onder 'postcode' en 'huisnummer en toevoeging' geen door software te bepalen naam, omdat er geen labels aan de velden zijn gekoppeld. Zoals beschreven bij succescriterium 1.3.1 moeten de aparte velden dus ook aparte namen hebben, zodat de naam van elk veld door software te bepalen is.

Op de pagina https://www.e-inwoner.nl/prod/fr/Waadhoeke/Melding_openbare_ruimte/new staat bij stap 3: Overzicht, onderaan de pagina een checkbox 'Ik ga akkoord...'. Hier heeft de checkbox geen door software te bepalen naam of rol, hierdoor is deze ook niet met het toetsenbord te bedienen.

In de chatbox staat rechtsboven het kruisje (x) en rechtsonderin staan twee icoontjes (als de chat is gestart). Het kruisje en het eerste icoontje hebben geen door software te bepalen naam. Het tweede icoontje heeft een naam door middel van een aria-label, dat is dus goed. De chatbox staat in een iframe-element. Deze heeft geen naam. Dit is op te lossen door een title-attribuut aan het iframe-element toe te voegen.

Uitleg van dit successcriterium

Zorg ervoor dat de naam en rol van onderdelen van de interface door software te begrijpen zijn. Zo is bijvoorbeeld bij `Homepage Accessibility` de rol: link en de naam: 'Homepage Accessibility'. Wanneer echter een afbeelding wordt gebruikt (met JavaScript klikbaar gemaakt) in plaats van een "`<a href=...`", zou de rol niet te achterhalen zijn door software en kan bijvoorbeeld aan blinde bezoekers niet worden voorgelezen dat het hier een link betreft.

Voor formulier invoervelden dienen ook de toestanden, eigenschappen en/of waarden door software bepaald te kunnen worden. Dit kan verkeerd gaan, wanneer JavaScript op een foutieve manier wordt toepast.

Meer informatie over het aangeven van de naam, rol, waarde en toestand van HTML elementen: www.w3.org/TR/2012/NOTE-WCAG20-TECHS-20120103/H91

Bijlage: Pagina's in de steekproef van het onderzoek

- <https://www.waadhoeke.nl/>
- <https://www.waadhoeke.nl/contact-en-openingstijden/contact-en-openingstijden.html>
- <https://www.waadhoeke.nl/sitemap.html>
- <https://www.waadhoeke.nl/nieuws/nieuwsbrieven/nieuwsbrief-sport-en-bewegen.html?L=0>
- <https://www.waadhoeke.nl/zoeken.html?q=paspoort>
- <https://www.waadhoeke.nl/paspoort.html>
- <https://www.waadhoeke.nl/gebiedsteam.html>
- <https://www.waadhoeke.nl/milieustraat.html>
- <https://www.waadhoeke.nl/afval/afvalkalender.html>
- <https://www.waadhoeke.nl/nieuws/nieuwsberichten/nieuwsbericht/news/gemeentehuis-waadhoeke-open-tijdens-pc-1.html>
- <https://www.waadhoeke.nl/geboorteaangifte.html>
- <https://www.waadhoeke.nl/bouwen-en-wonen/duurzaamheid.html>
- <https://www.waadhoeke.nl/waddenglas.html>
- <https://www.waadhoeke.nl/nieuws/nieuwsberichten.html?>
- <https://afspraken.waadhoeke.nl/>
- https://www.e-inwoner.nl/prod/fr/Waadhoeke/Melding_openbare_ruimte/new
- <https://waadhoeke.nl/dezepaginabestaatniet/>
- [Besluitenlijst Burgemeester en Wethouders van 2 april 2019](#)